

bron 8

Poster van het Britse *Women's Army Auxiliary Corps* (WAAC) uit 1918:

Vertaling:

Iedere geschikte vrouw kan een geschikte man vervangen. Sluit je vandaag aan bij de *Women's Army Auxiliary Corps* voor werk met de troepen in het vaderland of in het buitenland.

Voor alle informatie en advies schrijf naar of bezoek het dichtstbijzijnde arbeidsbureau. Het adres is binnen verkrijgbaar.

Toelichting:

In het WAAC ondersteunen vrouwen het leger door te werken als onder andere administratieve hulp, telefoniste en chauffeur.

bron 9

In 1937 wordt een toespraak van de Japanse ambassadeur in de Verenigde Staten, Hiroshi Saito, gepubliceerd in het tijdschrift *World Affairs*. Hierin staat:

Het conflict in het Verre Oosten is helemaal niet zo eenvoudig als sommige Europeanen en Amerikanen schijnen te denken. Het probleem begon niet afgelopen juli. Het is het resultaat van de toestand van China, dat ervoor heeft gezorgd dat al meer dan een eeuw buitenlandse legers China binnenvallen en het is de oorzaak van de aanwezigheid van Britse, Franse, Italiaanse, Nederlandse en Amerikaanse troepen. Als China zijn zaken op orde zou hebben, dan hoefden deze buitenlandse machten er niet te zijn en waren Japans' huidige acties niet nodig. Als de wet en veiligheid in China zou worden gewaarborgd, als China een eendrachtige en stabiele natie zou zijn, zou het zelf 'alle buitenlanders in zee drijven', wat het doel is van vele van de anti-buitenland groepen. Wie is de hoofdschuldige van deze toestand in China? Is het Groot-Brittannië dat al decennia probeert om de Chinese regering te helpen om hun twee grootste inkomensbronnen te regelen? Is het Frankrijk, dat meer missionarissen en onderwijzers heeft gestuurd dan alle andere achtergebleven naties bij elkaar? (...) Het is voor Japanners moeilijk te begrijpen waarom veel mensen in het Westen niet inzien dat de ellende niet van buitenlandse makelij is, maar van Chinese.

bron 10

In maart 1935 publiceert de Duitse schrijver Lion Feuchtwanger een brief in een krant in Frankrijk. Hij schrijft de brief aan de hem onbekende nationaalsocialist die zijn huis in Berlijn heeft overgenomen:

Hoe bevalt mijn huis u, meneer X? Vindt u het fijn er te wonen? Heeft het zilvergrijze tapijt in de bovenste kamers geleden onder het geplunder van de SA-mannen¹⁾? Mijn conciërge zocht bescherming in deze bovenste kamers nadat de heren besloten zich op hem uit te leven omdat ik in Amerika was op dat moment. Het tapijt is nogal delicaat en rood is een sterke kleur, die lastig te verwijderen is. (...) En ik vraag me af wat u hebt gedaan met de twee kamers die mijn bibliotheek bevatten. Ik heb gehoord, meneer X, dat boeken niet zo populair zijn in het Rijk waarin u leeft, en dat iedereen die interesse toont in boeken het risico loopt in de problemen te komen. Ikzelf bijvoorbeeld, heb het boek van uw "Führer" [Hitler] gelezen en argeloos gezegd dat zijn 140.000 woorden 140.000 beledigingen zijn voor de Duitse taal. Het resultaat van die opmerking is dat u nu in mijn huis woont.

noot 1 De SA is een paramilitaire organisatie van de NSDAP.

bron 11

In 1951 laat de regering van de DDR deze poster in de DDR en BRD verspreiden:

Vertaling:

Eis gezamenlijk Duits overleg!

Toelichting:

De mannen aan de tafel zijn vertegenwoordigers van de DDR.

bron 12

In 1961 zegt Peng Zhen, de burgemeester van Peking (Beijing), in een gesprek met de Roemeense ambassadeur:

De twee jaren dat je in China verbleef, waren twee moeilijke jaren. Enerzijds hebben we veel bereikt op het gebied van werk, maar we zijn ook geconfronteerd met een grote hongersnood. Zo'n hongersnood is zeldzaam in de Chinese geschiedenis, dus het is moeilijk om ermee om te gaan. (...) Momenteel wordt de leiding van sommige gemeenschappen overgenomen door landheren, rijke boeren of hun lakeien, of door generaties die vroeger lid waren van de Communistische Partij en van arme boerenafkomst waren, maar gedegeneerd zijn.

bron 13

Tijdens een bezoek van Gorbatsjov aan China verschijnt in de *Volkskrant* van 17 mei 1989 deze prent van Opland:

Toelichting:

Op de achtergrond staat de *Hal van het Volk*, een staatsgebouw aan de rand van het Plein van de Hemelse Vrede in Peking.

Op de hal staat *Leve kameraad Gorbatsjov* geschreven.

De man links is Michael Gorbatsjov, de man rechts is Deng Xiaoping.